

Téma: Model BAMF

Předmět: Finance/Finanční analýza/Sektorová ekonomie

Zaslal(a): JakubS

K vyhodnocení finančního zdraví se využívá například model BAMF, jedná se o poměrně jednoduchý a flexibilní model:

$$\mathbf{BAMF} = (L+A+F+R+A^e+P+I)/7$$

Ze vzorce je patrné, že se jedná o prostý průměr sedmi komponent bez jejich vah. Jednotlivá písmena představují následující oblasti:

- L = likvidita (pohotová)
- A = aktivita
- F = financování
- R = rentabilita
- A^e = autarkie
- P = produktivita práce
- I = míra rozvoje či útlumu

Jednotlivé dílčí ukazatele by se měli v ideálním případě pohybovat kolem hodnoty 1, výsledek větší nebo roven 1 můžeme hodnotit případně pozitivně, menší než 1 naopak spíše negativně. Výpočty je vhodné uvádět například za poslední 3 roky zveřejněných dat účetní závěrky z toho důvodu, aby bylo možné zachytit meziroční trend.

Metodika hodnocení pomocí tohoto modelu probíhá následovně:

- Výpočet dílčích ukazatelů
- Zjištění celkové bonity
- Interpretace výsledků

Likvidita (L)

Likvidita představuje schopnost přeměnit svůj majetek ve finanční prostředky k vypořádání svých platebních závazků. Pohotovou likviditu vypočítáme jako součet finančního majetku a pohledávek, který vydělíme krátkodobým cizím kapitálem.

Aktivita (A)

Ukazatel aktivity lze vypočítat jako podíl dvou zlomků. V čitateli dělíme průměrnou dobu splatnosti pohledávek výnosy, ve jmenovateli dělíme průměrnou dobu splatnosti krátkodobého cizího kapitálu náklady. Při zjišťování průměrné doby splatnosti je třeba v následujících výpočtech (nejen pohledávek) zahrnout i fakt, že se jedná o obecně prospěšnou společnost a k tržbám přičíst příspěvky a dotace. Kraftová Ivana ve své knize využívá průměrné hodnoty pohledávek a krátkodobých závazků, po přepočtení za použití tohoto způsobu však vyšly výsledky totožně.

Financování (F)

Oblast financování se vypočítá jako vlastní kapitál vydělený cizím kapitálem.

Rentabilita (R)

Rentabilita se zjišťuje u firem, které realizují doplňkovou činnost. Cílem doplňkové činnosti je totiž generování zisku na rozdíl od hlavní činnosti, u které bývá u municipálních firem cílem převážně vyrovnanost nákladů a výnosů. Výpočet se provádí vydělením zisku z doplňkové činnosti její ztrátou v hlavní činnosti.

Autarkie (A^e)

Ukazatel autarkie můžeme počítat na bázi výnosově nákladové nebo příjmově výdajové. V tomto případě je využito první možnosti, tedy výnosově nákladové báze. Zvolený vzorec autarkie se vypočítá z výnosů hlavní činnosti, které se vydělí náklady hlavní činnosti.

Produktivita práce (P)

Produktivita práce udává, kolik peněžních jednotek vytvořené přidané hodnoty připadá na jednoho pracovníka. Pro přesnější výsledky lze využít vyjádření na průměrného přepočteného pracovníka. Výsledek ukazatele se tedy zjistí tak, že přidanou hodnotu vydělíme průměrným počtem pracovníků a tento mezivýsledek vydělíme 250.

Nejprve je tedy z přílohy k účetní závěrce zapotřebí zjistit průměrný počet pracovníků, pokud je to možné, tak v přepočteném počtu. Tato hodnota by měla být nižší, jelikož vzniká sčítáním (částečných) evidenčních úvazků. Přidanou hodnotu představuje součet obchodní marže a výrobní marže. Ve výsledovce (výkaz zisku a ztráty) je určena vztahem: přidaná hodnota = obchodní marže + výkony - výkonová spotřeba. Ivana Kraftová ve své knize k tomuto výsledku připočítává provozní dotace. Cílem u produktivity práce je její maximalizace.

Míra rozvoje či útlumu (I)

Ukazatel investičního rozvoje zjistíme tak, že investice brutto[4] vydělíme oprávkami. Tento ukazatel znázorňuje, jak je firma schopna během roku obnovit či rozšířit svůj investiční majetek. V modelu BAMF se využívá míra rozvoje či útlumu, která má tyto hodnoty ve svém zlomku

převrácené (Wunderlichová, 2013). Výši brutto investic zachycuje plán investic (Kraftová, 2002 str. 178).

Výsledná známka finančního zdraví modelem BAMF

Po vypočtení dílčích ukazatelů následuje zjištění celkové bonity firmy. Ke zjištění výsledné známky jednotlivých let se použije již zmíněný vzorec na začátku této kapitoly:

$BAMF = (L+A+F+R+ A^e +P+I)/7$. Jedná se tedy o jednoduchý aritmetický průměr vypočítaných hodnot každého roku.